

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Nr. 3195 Scol.

Circulariu

către toate oficile protopresbiterale și către
toate organele scolare din archidiecesa gr.
or. a Transilvaniei.

Având în vedere dispozițiunile §-ului 130 din statutul organic privitor la ordinarea de conferințe învățătorescii, cari au a se țină în tot anul pe timpu feriiilor, și dispozițiunile §-ului 70 din Normativul scolar, care în punctul 3 prescrie ținerea în fiecare an a unei adunări generale din partea reuniunilor învățătorescii, prin aceasta se dispune: ca adunările generale ale reuniunilor învățătorescii, totodată ca conferințe învățătorescii, să se țină și în anul acesta în ferile de vară ale acestui an.

Pe lângă obiectele de pertractat, cari le vor designa comitetele reuniunilor învățătorescii în sferă proprie de activitate, și le vor așterne consistoriului spre aprobare, se supune de aici deliberării conferențelor tema: „Observațu-să dela introducerea Normativului scolar vre-o dispoziție a lui, la a cărei execuție întimpinăm greutăți, cari nu se pot delătura, și anumit care sunt dispozițiunile de natură aceasta? In casul acesta ce modificări ar fi să se facă la o eventuală revisiune a acestui Normativ?

Totdeodata în casurile de lipsă consistoriul își reservează a trimite la adunările generale asistenții ai sei spre a observa ordinea și cursul pertractărilor.

In celealte comitetele reuniunilor învățătorescii vor avea a se conforma dispozițiunilor cuprinse în circulariu din 3 Aprilie 1886 Nr. 6741 Scol. emis de aici în cauza adunărilor generale ale reuniunilor învățătorescii.

Sibiu, din ședința consistoriului archidiecesan, ca senat scolar, ținută la 16 Iunie, 1888.

Nicolau Popea, m. p.,
archimandrit și vicarul archip-

Nicanor Fratesiu,
secretar.

Sibiu, 20 Iunie.

Nu am dat până acum din parte-ne expresiune despre pretinsa vătămare a standardului național maghiar resp. de stat de către un student român dela gimnasiul din Beiuș, și nici acum nu ne-am occupa cu aceasta temă, dacă cercetarea nu s-ar fi finit și incă așa după cum noi ne am așteptat. Acum e la rândul nostru, ca să ne ocupăm și noi de această

FOIȚA.

Ceva despre monumentele antice de arhitectură ale Egiptului.

După Dr. C. Oppel.

III. Temple suterane în stânci.

(Urmare.)

Inchipuescă și acum: fiecare statuă are o înălțime de 74 urme, — singură numai coroana 16, — barba are 6 și $\frac{1}{2}$ urme, — urechea 4, — nasul 3 și $\frac{1}{2}$, — ochiul 2 urme, și $\frac{1}{2}$; — dela un umăr până la celalalt sunt 29 urme! Adeca: fiesce-care fi gură este peste piept atât de lată, cât e de lungă la noi o sală mijlocie.

Intre picioarele figurilor mari stau statuile copiilor eroului Ramses. La mijloc între cele patru statu regale este intrarea, — înălțime de 25 urme. Cam de aceeași mărime e zeul Ra, care stă deasupra portalului într-o cufundătură, cu discul solar pe cap; la stânga și la dreapta earăsi Ramses al III, cinstind pe deu. Înălțimea fațadei intregi este de 114 urme.

Să păsim acum în interiorul templului! El intră la peste 200 urme în stâncă, constă din 4 apar-

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la Administrația tipografiei archiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sunt a se adresa la Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30. Epistole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se inapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rândul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

afacere, care a ridicat multă pulbere și care se vede a fost înscenată înadins de oamenii, cărora nu le convine, ca românii să trăiască în liste și în bună înțelegere cu maghiarii și vice versa. Un tinere crescut râu, cum sunt mulți tineri aici și români și maghiari, și de tot neamul, a comis o nebunie într'un moment nesocotit, și pentru aceasta nebunie el este tras în cercetare, este pedepsit cu cea mai grea pedeapsă, ce se poate dicta unui copilandru ne pricoput. Intre alii oameni, o astă cestiu se privă de terminată, ea nu ar deveni obiect de discuție în coloanele diaristicice, ci oamenii calm i-ar da numai atată atenție, cătă merită. La noi din nenorocire nu este astă, ci un cas copilăresc în sine, de regulă să arme în mâinile celor ce totdeauna le au căutat, ca să le exploateze în contra românilor, ca să-i prezenteze pe români de oameni neastemperăti, de un element nemulțumit și gata în tot momentul a produce urgă și turburări contra statului și contra legilor existente!

În părțile Ungariei — credeam noi, că oamenii nu sunt tocmai astă de ușurăci la fire, și mai cu seamă trebuie să o credem aceasta din motiv, că seim prea bine, că tocmai părțile Maramăiei și ale Bihorului sunt acelea, unde să desvoală de o vreme încocace cea mai mică mișcare națională, unde români — nu spre lauda lor — și schimbă numele, și unde în multe case deja se vorbesc în familii române limba maghiară ca și tocmai în Debrețin sau Kecskemét.

Unii agenți ai speculei să vede, că nu sunt nici decât mulțumiți cu rezultatele acestea, și nu sunt mulțumiți mai cu seamă când văd că români cu maghiari de acolo să tolerează unii pe alții, nu să persecută cum bună oară prin Transilvania noastră, și acestia au așteptat și pândit mereu după un moment binevenit, ca să dea apoi guvernului și societății maghiare o armă puternică în mână, de a lăsa măsuri contra gimnasiului român din Beiuș și a-i pune ecscință sub întrebare.

Din norocire guvernul nu le dă nutriment până în fine, și scie tinea pasiunile în frâu, ca să nu degenereze în dușmani permanentă și veheamente.

Cel puțin astă dovedește decursul și terminarea cercetării în cauza aceasta, din care e clar până la evidentă, că nici români din Beiuș, nici profesorii de acolo și mai puțin tinerimea română nu are de a fi timbrată cu dispoziții ostile contra statului maghiar.

Vice comitele comitatului Bihorului a trăit se vede mult între români, scie din experiență proprie, că românul este elementul cel mai pacinic în co-

mitatul seu și că, dacă are și norocire de o administrație onorabilă, de o justiție dreaptă și grabnică, el e cel mai bun platnic, prinde văcuțele la jug și face drumuri, plătesc contribuția fără șovăire, și mai curând înghețe noduri decât să se pună în conflict cu legea și cu organele ei, și cunoșcându-le acestea bine, apoi profesorii și tinerimea esită tot din sinul aceluia popor, nu pot fi dușmani ai patriei, pentru că ei au mai puțină caușă, cătă vreme sunt lăsați în pace, când și pot continua munca cu tinență și când misiunea lor nu e de a face politică, nici de a învăța pe oameni între sine, ci de a fi tocmai apostoli ai păcii și ai ordinei.

Cunoscute aceste de cei ce trăiesc în nemijlocită atingere cu poporul, cercetarea trebuie să se termine în favorul românilor și nu al denuncianților.

Vorba e numai, că tot am dorit noi să scim, că până când au să se continue astă lucruri absurde? Până când, să fie oamenii ținuți pe aceasta cale în continuă agitație din cauza unor speculanți, cari și-au făcut o meserie din denunțuri, și de aceea noi credem, că guvernul ca și presa au de datorie a nu mai da credință unor asemenea porنوzi, cum fusese prezentă profesorii și tinerii din Beiuș? căci se abusează prea mult de pacienza românilor, să pun prea la grele probe și apoi omul acusat pe nedrept și în ascuns de regulă își ia din sărită, și ar fi timpul, ca să se tragă la responsabilitate și aceia, cari fără cruce, fără nici un simț de remușcare de conștiință contribue ca să se înăspreasă relațiunile între maghiari și români, ca ei să poată pescui în tulbură și să facă treboarele în contul desbinării acestor popoare.

Am apelat mereu la simțul oamenilor de bine, le-am pus în continuu la inimă, ca să se ferească a da credință denuncianților și o facem și cu ocazia aceasta tot în înțelesul păcii și dragostei frățesci.

A fost destul de mănos terenul pentru speculanți și denuncianți, și ar trebui ca cel puțin în ora a unsprezece să fie demascati chiar din partea stăpânirei, pentru că nici ea nu poate avea interes, că astă soiu de oameni părăsiți să-și continue munca desastroasă mai departe.

Revista politică.

Delegațiunile său finit lucrările și astfel se se închid pentru acastă an să termină. În ultimele săptămâni atât delegațiunea ungură cât și cea austriacă

tamente principale și cu totul din 14 sale diferite, — și: patrușpredece sale!

Prințul un corridor de vră 22 de urme în lungime ajunge într-o sală mare, înălțime de 24 urme, lungă de 61 și lată de 56 urme. Tavanul e văzut cu vînăt și roșu, toți păreții sunt acoperiți cu picturi păstrăve, cari reprezintă răsboiale și vitejiiile Regelui. Aici se vede Ramses, dând asalt asupra unei fortărețe, — aci mânând turbat cu carul său de bătaie sălbatic pe câmpul de luptă, — acolo jertfând deului. Toate tablourile sunt lucrate cu cea mai mare îngrijire. — Opt columne statuiale formează la mijloc un pasagiu spre păretele din dos. Statuile sunt executate foarte minuțios și pictate cu îngrijire; columnele sunt groase de 8 urme. — La păretele lateral din dreapta sunt 2 eșiri în 2 sale lungărețe, dintre cari una e de 41, iar cealaltă de 51 urme adâncă; fiecare cam de vră 13—15 urme lată. — Dosul sălii celei mari cu columne are trei eșiri. Cele două din stânga și dreapta conduc ambele în căte o sală lungă, din care ies iarăși în afară alte două sale. Astfel constituie prima principială a templului din 9 sale diferite.

Toamna vis-a-vis cu portalul principal conduce un alt corridor, de vră 12 urme, în a doua sală principială. Ea este purtată de 4 columne, e lungă de 40 și lată de 27 urme. — Din păretele ei din apoi ieșim printre una din cele 3 trecătoare în sala

principală a treia, care de-asemenea e lungă de 40, dar lată numai de vră 20 urme. De-aci se ajunge la dreapta și la stânga în două încăperi mai mici, fiecare cam 4 urme în diametru; — la mijloc conduce un corridor în sanctuar, care e de 27 urme lung și lat de 13 urme. Înapoi de tot, la păretele din urmă, sunt patru statue de zei sedinți. De la intrarea cea mai dinainte se poate vedea prin cele 4 încăperi principale până la ele, — dacă, se înțelege, este luminată sala aceasta din urmă, în deajuns; căci ele sunt la 200 urme în stâncă.

Te găndesci iubul meu și la aceea, că urme cubice de piatră au trebuit să fie tăiate și curățite din stâncă aceasta? Să scii deci: cam la 300,000! Trebuie timp prea mult pentru de a cerceta toate tablourile de aci și hieroglifele fără sămă și număr. Multe trezem cu vederea, — dar ce are de a face? Facem să ieșim ear la liber și să aruncăm o privire peste treptele grandioase spre riu!

Uite, ce imbulzeală, ce îndesuală! cu miile se urcă ei pe treptele înalte la deal, și bărbăte ca pici pe lângă picioarele uriașilor. Acă să așezi o ceată; acolo la poartă se imbulzește multimea înăuntru și afară, — căci în încăperile de dinainte are poporul intrare, numai nu în sanctuarul sacro-sanct; — acă se regăsesc prietini veci; acă vine o procesiune întreagă cu sunet de fluer și flaută;

au votat în unanimitate proiectele de lege prezentate.

In fața delegațiunii austriace ministrul de externe Kalnoky, care în delegațiunea ungărească contele Kállay au exprimat, din însărcinarea preainaltă, recunoșință Maj. Sale pentru patrioticul devotament, cu cari delegațiunile său efectuă lucrările atât de grave și de momentuoase.

Presa vienesă și din Budapesta ocupându-se și luând în revăzut lucrările delegațiunilor, constată că multă satisfacție bunăvoieță și zelul membrilor delegațiunilor pentru promovarea intereselor monarhiei noastre și cu deosebire organele oficioase ridică laudă, că au luat în considerare cerințele armatei. Presa liberală observă însă, ca creditele din anul acesta să fie cele din urmă, cu care se urcă darea.

Proclamațiunea împăratului german a întâmpinat în organul „Pester Lloyd“ o aspiră critică. Din acest incident organul cancelariului german se spunea că, ducătă națiunea maghiară împărtășește vederile foiae pestane, atunci sentimentele cordiale exprimate în discursul tronului german pentru Austro-Ungaria ar suferi o mare modificare cu privire la Ungaria. Espunerile foiae germane au produs o mare deprimare în cercurile diplomatici din Budapesta și oamenii de stat își dau silință a rehabilită totul. Marcant e pasagiu cestionatei foli în care dice: Cătă vreme țarul va scă să ţină în frâu panslavismul, Germania nu se va putea prinde nici când în mrejile șovinismului maghiar și nu va lucra încontra influenții legitime a Rusiei în peninsula balcanică. Poziția țarului în peninsula balcanică nu se poate sguadui așa de ușor, precum cred ungurii încercați, căci ea este întemeiată pe adevărate prestații. Poziția lui o spriginesc și celelalte popoare din peninsula balcanică.

Raporturile dintre Germania și Rusia devin din ce în ce mai intime. Prințipele de Bismarck a avut o lungă conferință cu împăratul și după cum asigură „N. Ztg“ să a discutat asupra proiectului de întâlnire a tinerei împărat german cu țarul rusesc Alecsandru. Timpul e pus între 10 și 15 Iuliu, locul încă nu e destinat, la tot casul călătoria împăratului german se va face pe apă cu iachetul „Hohenzollern.“ Tot odată se asigură, că după ce va trece timpul doliului, prințipele Alecsandru de Batemberg și prinsesa Victoria și vor serba cununia; chiar prințipele Bismarck, carele mai înainte cauta să o delătură, și-a oferit ajutorul seu.

Din București se dă ca positivă scirea, scrie „Democrația“, că decretul pentru disolvarea corporilor legiuitorilor va apărea pe 15—20 August. Convocarea colegiilor electorale se va face pentru ultimele dile ale lui Septembrie. Nouele coruri legiuitorare vor fi convocate în sesiune extraordinară înainte de 15 Noiembrie.

Scirile din Sofia anunță, că prințipele a eliberat pe majorul Popov și acum se așteaptă cu mare incordare urmările.

Sinodul archiepiscopal.

Raport mai detaliat.

Sedinta a XI-a, finită la 11/23 Maiu, 1888.

(Urmare.)

Tot în cestiunea convertirei obligațiunilor în sumă de 525,000 fl., luând cuvântul dl deputat N. Cristea, face următoarea propunere: Pentru ca în afacerea conversiunii de 525,000 fl. să se facă luan-

acolo stau locuitorii unei comune mai îndepărtate de la oraș.

Și ce viață, ce variație ne prezintă rîul dela picioarele noastre! Ce multime de barce și luntrițe de tot soiul! Aci este una cu un gât de lebedă; dincolo ciocul alteia are formă de șerpe; la una a treia samănă cu o trimită! Și aceste pavilione admirabile! Pe toate aceste gondole, căsulii, vesele și lopeți, nu se află nici un petec de mărimea mânii, care să nu fie văpsit pistriț — adeseori foarte cu gust. Și auriturile sunt cu bogăție aplicate.

Caută întracolo! Tocmai se începe o intrecere cu luntrițele! Cum sboară bărcile ca fulgerul prin apă! Și colo se măsoară nisice pescari! Zup! Eată unul a căzut în apă; tovarășul seu îl scoate. Mușică și chiuituri vesele resună din toate părțile! Veselie și bucurie pe toate fețele! O, tu popor felicit din Chemi!

Dar este vremea, să ne sună în barcă și să mergem până în sătul cel mai deaproape. Serbarează tine în chipul arătat mai multe dile; mână ne reîntorcem.

Așa! Mai aruncă acum încă o privire peste aceste statue gigantice! Privesc aceste fețe cioplite și tăiate cu atâtă fineță, această linisire maiestatică-sUBLIMĂ în figură! Ce impresie a atotputerniciei fac acești colosi! Da, aceste sunt opere uriașe, destinate vecinieciei!

(Va urma.)

mină deplină asupra părții finanțiale înainte de încheierea sesiunii sinodale să se dea unei comisiuni de trei bărbați experți de finanțe, neinteresați, care să decidă și decideră acelora stante sesiune să se aducă la cunoștință sinodului archiepiscopal.

Față de propunerile făcute de comisiune și de dl dep. N. Cristea, dl dep. Dr. Ioan Mihu face următoarea propunere: Actele se remit consistoriului pentru a finaliza întreaga afacere, având a raporta despre rezultat în sesiunea viitoare a sinodului archiepiscopal.

Punându-se la vot toate trei propunerile, se primesc propunerile dep. Dr. I. Mihu.

Fiind timpul înaintat, ședința se ridică la 2 oare d. m., anunțându-se ședința proastă pe după ameașă la 6 oare. La ordinea dilei se pun alegările asesorilor consistoriali în senatul scolar și în senatul episcopal.

Sedinta a XII, finită la 11/23 Maiu a. c.

Ședința se deschide la 6 oare d. m.

Preșidiul anunță, că nefiind protocol ședinței precedente gata, acela nu se poate autentica.

Autenticarea acestui protocol se amâna pe altă ședință.

Dl dep. N. Străvoiu face următoarea interogație:

Având în vedere, că în procesul, ce a curs preste un secol între români și greci de aceași confesiune din cetatea internă a Brașovului în privința bisericei S. Treimi din acest loc și fundațiunile apartințoare de aceasta biserică, și s'a rezolvat finalmente din partea suprêmei instanțe judecătorescă în favorul românilor, prin sentințele respective în partea lor dispositivă să a decis numai cestiunea de proprietate în favorul grecilor, ear nu și cestiunea limbei servitului divin în biserică;

având în vedere, că cestiunea de proprietate și cestiunea limbei servitului divin nu s'a privit și nu s'a putut privi de identice deoarece chiar din istoria acestui proces se constată, că și la anul 1796 biserică din cestiune prin rescript regesc a fost decretată de proprietate a grecilor și cu toate acestea folosința limbei române la serviciul divin în aceea biserică n'a fost alterată;

având în vedere, că cestiunea limbei servitului divin în biserică este o cestiune internă bisericăscă, la căreia regulare sunt chemate eschisiv autoritățile bisericesci;

având în vedere, că în urma suspomenitelor sentințe judecătorescă servitului divin introdus în biserică stei Treimi din cetatea Brașovului prin ordinări și dispoziții ale autorităților bisericesci competente a fost delăturat în mod volnic fără încuviințarea acestor autorități bisericesci;

având în vedere, că prin aceasta procedere volnică a grecilor nu s'a vătamat numai interesele creștinilor români gr. or. din Brașov, dar s'au desconsiderat și atacat chiar drepturile autorităților bisericiei noastre autonome;

în fine având în vedere, că repetările rugări și reprezentările asternute de români gr. or. din cetatea internă a Brașovului atât Escoala Voastre, cât și Preaveneratul consistoriu archiepiscopal pentru delăturarea acestei stări abnormale, până acum au remas fără rezolvare și fără rezultat, îmi permit respectuoasa întrebare:

Este Escoala Voastă și Preaveneratul consistoriu aplicat de a face pașii cuvințiosi, pentru ca starea abnormală mai sus indicată să se delătură și conform voinei fundatorilor bisericei cestionate și a usnui vechi, folosirea limbei române la serviciul divin în biserică stei Treimi din cetatea internă a Brașovului să se restituie în înțelesul premerilor ordinări consistoriale și astfel să se salveze drepturile autorităților bisericei noastre autonome în cestiuni interne bisericesci.

Preșidiul din considerare, că suntem la sfîrșitul acestei sesiuni sinodale, și că poate mâine nu vor fi atâți deputați de față răspunde imediat:

Istoria bisericei noastre din Brașov, astăzi grecească, e cunoscută și din comunicatele diarelor și care s'au interesat de soartea ei, cunosc și sfîrșitul procesului. Procesul s'au decis finalmente, și în sfârșit de așa numai este data apelație, numai este cale de sanare, poate numai via grație la Majestatea Sa, dacă în cestiuni de al meu și al teu ar fi obiceiuit aceasta cale. Cât privesc astăzi cestiunea dreptului de proprietate, cauza e decisă, și crede, că nici credincioșii nostri români din Brașov nici autoritățile bisericesci nu pot fi mulțumiți cu rezultatul, cum s'a decis. Este deschisă însă cestiunea limbei, căci în partea dispositivă a sentinței în aceasta privință nu se dice nimic. Folosirea limbei române în aceasta biserică s'a susținut totdeauna chiar și între impregiurări mai grave ca cele de azi.

Eschiderea limbei române din aceasta biserică prin credincioșii nostri greci de acolo și anticanonică, nelegală, și preșidiul și-a rezervat a face cele de lipsă ca ordinea canonica se fie restaurată. Până

acuma l'a impedit mai ales boala domnului ministru de culte și instrucție publică Aug. Trefort și alte ocupații privitoare la lucrările sinodale, promite, că în timp potrivit va interveni la locurile competente pentru restituirea ordinei canonice.

Interpelantele se declară mulțumit cu răspunsul și — sinodul îl ia la cunoștință. (Va urma.)

Afacerea bisericei greco-române ortodoxe din Budapesta.

Nu sună prin a cui bunăvoieță nici s'a trimis și nouă o copie a ordinării ministrului de culte și instrucție publică, referitoare la întregirea postului de paroh român la biserică din Budapesta.

Cum să și la aceasta biserică să aibă la cale lucrările în direcția de a fi scurtați în drepturile noastre ca români, am avut informații indirecte, aproape imediat după moartea fostului paroh, Miculescu, nu ne-am pronunțat însă în cestiune, pentru că nu aveam informație mai detaliată despre starea lucrului, și nici o putem face aceasta cu destulă temeinicie nici astăzi, pentru aceea deocamdată lăsăm să urmeze ordinăria ministerială din cestiune intocmai; ea sună astfel:

Ministrul de culte și instrucție publică.

Nr. 20562.

Majestatea Sa ces. reg. apostolică, prin preașnalta Sa decisiune dto Viena în 18 Maiu a. c. cu delăturarea organizației bisericei greco-macedo-valache din Budapesta statorite prin preașnalta decisiune din anul 1808, să îndură preagrătoare a mei autorisa pe mine ca:

a) să aprob concluzul adunării generale a numitei comunități bisericești adus la 6 Maiu a. c. sub Nr. prot. 5, în privința aplicării unui preot de origine macedo-valach cu limba liturgică greacă;

b) în acel cas, când minoritatea adunării generale a comunei bisericești în dispoziția amintită din ori ce cauza nu ar fi multă, pentru membri nemulțumiți, dreptul de despărțire de comuna bisericească garantat prin preașnalta decisiune din 15 Aprilie 1875 să-l pot susține și mai departe, și cu validitatea pretensiunilor lor la averile comunei bisericești, ce ar crede, că le pot forma, să-i pot îndruma la calea ordinată a legii, în sensul articolului 25 din anul 1881;

c) cererea referitoare la aceasta a românilor gr. or. din Budapesta, — dar fără vot în comuna bisericească din cestiune, — cu declararea: că încă s-ar constitui în comună bisericească regulată, în contra aceleia conform § 24 art. de lege 53 din anul 1868 exceptiune nu subverză, — să o pot rezolva în mod negativ.

Despre ce încunoscințez pe comuna bisericească cu aceea îndrumare, ca cuprinsul acestei preașnale decisiuni fără amânare și pe lângă restituirea esibitorilor și acușelor să se notifice comunei bisericești greco-macedo-valache gr. or. din Budapesta prin înmanare curatorelui suprem Georgiu Sacellary de Székás, — minoritarii adunării generale prin înmanare plenipotențialului advocat R. Carol Eötvös, ear românilor gr. or. din Budapesta prin înmanare judeului dela curia regească Ioan Pușcariu.

Budapesta, 30 Maiu, 1888.

Trefort.

Universitatea capitalei Budapesta.

Magistratul capitalei Budapesta.

Nr. 20283/1888 I. A.

Ordinării aceasta luându-se la cunoștință, se decide să se pună originalul în archiv ear în copie oficioasă și pe lângă restituirea rugărilor și a acușelor se comunică cu curatorul suprem Georgiu Sacellary, advocațul R. Carol Eötvös și judele dela curia regească Ioan Pușcariu.

Budapesta, în 7 Iunie, 1888.

În locul primariului.

Dr. Nagy.

Corespondențe particulare ale „Telegrafului Român.“

Steagul din Beiuș.

Nordul Transilvaniei 15/27 Iunie, 1888.

În monarhia noastră sunt atâțea steaguri, căte țări. Astăzi în țările de sub coroana stării Stefan sunt cinci feluri de steaguri: al Ungariei, adepătă al statului (roșu alb-verde), al Transilvaniei (albastru-roșu-galben), al Croației (alb-roșu), al Slavoniei (vînăț-alb-verde) al Dalmăției (vînăț-galben); toate aceste steaguri sunt din vechime usitate și se ţin așa dicând de constituția regatului ungar. După principiile adevărat liberali aceste steaguri ar trebui să înceapă bine unul lângă altul, fără ca să dea ansă la certe, frecări și dispute prin diare.

În Cislaitania sunt vre-o 14 steaguri deosebite. Acolo precum se vede, oamenii nu se dispută din cauza folosirei steagurilor deosebite, ci precum se cuvine oamenilor culti: le cinstesc pre toate.

Mai vine apoi steagul Casei imperiale (galben-negru) totdeodată ca steag al armatei comune, carele reprezintă unitatea armatei.

In regatul nostru nici folosirea steagurilor nu se întâmplă fără scandal. Așa, dacă la vre-o festivită-

tate militară se pune lângă steagul galben negru și cel roșu-alb-verde, înalți ofițeri din armată cugetând, că prin aceasta poate să atinge unitatea armatei, sau poruncă a se depărta celelalte steaguri afară de cela al armatei. Apoi atunci vin foile maghiare și alarmează publicul, în urma lor apoi deputații din cameră interpelează și cer explicații dela ministrul honveďilor. Aceste roagă pe colegul seu din Viena pe ministrul de resbel, ca să binevoiească și da unele împărtășiri, pentru că se scape din impas și să poată răspunde la interpelație în restimpul ficsat de regulamentul camerei. Am audit apoi unele răspunsuri dela ministrul honveďilor: că nu trebuia a se întrebuița nici un steag, pentru că „inaltul ofițer“ respectiv n'are intenționea și ambiționea a fi sărbătorit prin steaguri, când inspecționează trupele ex offo pe la garnizoanele din țeară; și că nime n'a intenționat a vătăma steagul statului roșu alb-verde și că porunca a fost să se ia jos toate steagurile etc.

Eu cred, că treaba steagurilor este o cestiu de decorație; cu cât se întrebuițează la vre-o festivitate mai multe feluri de steaguri, cu atât se înalță mai mult decoarea și pompa festivităților. Cred, că unitatea armatei nu se poate atinge prin întrebuițarea și a altor flamure usitate în monarhie.

Ce privesc însă festivitățile civile, acolo ar putea avea loc steagurile noastre deosebite; dacă și accentuez, steagurile noastre deosebite, nu steagurile țărilor străine. Deși prin metropolele cele mari adese ori se întrebuițează la festivități și steaguri străine, fără ca unitatea statului să suferă prin aceasta ceva, fiind adeca vorba curat numai de „decorație.“

Așa ar trebui să fie, dacă guvernul, împins de curențul șovenist, n'ar fi dat nisice ordinații, ce privesc întrebuițarea flamurilor. Si dacă aceste ordinații nu s'ar interpreta fals de subalternii regimului! Așa ar trebui să fie, dacă n'ar exista ura de rasă; dacă n'ar fi oameni rei, cari caută înadins a provoca scandal — spre marea satisfacție a jurnalelor șoveniste, cari își umplu coloanele lor cu scrisuri sensaționale, și abia așteaptă, ca vre-un biet român „să comită vre-un mic impas“ spre al denunță îndată și a-l qualifica de criminalist; ear celor de sus apoi să le spună: Vedeti ce rei și prăpădiți sunt studenții valachi; ce inimici ai țărei și ai neamului unguresc sunt ei; așa dară fără amănare să închideți cuiburile, unde se cresc acești pui de năpârcă; ear pe făcătorii de rele să-i răstigniți.

Dar ce s'a întemplat în Beiuș? Acolo mai an era obiceiul, că la unele festivități să se folosească steagurile noastre deosebite, ale Ungariei resp. statului, al Transilvaniei și altele, cari încăpeau omenesc unul lângă altul, mai ales, că odinioară sub acest steag a luptat Zápolya, Hunyadi, Báthori, Bocskai, Bethlen și Rákoczi.

Domnul director gimnasial din Beiuș trebuie că a scutit despre ordinația ministerială, ce privesc întrebuițarea steagurilor, și poate că dă credere, că în înțelesul acestei ordinații pe edificiul gimnasial nu se poate pune altfel de steag, decât cela al Ungariei. Eu cred, că poate pune și cela al Ardealului; fiind că acesta încă este al nostru; că ordinația ministerială opresce numai steagurile străine, precum cela al Portugaliei, Monacului, Serbiei, României, Rusiei, Chinei etc.

Steagul Ardealului însă — așa cred — nu este steag străin, după cum susțin șoviniștii infierbântați la creeri.

Este cu totul alt-ceva, când se întrebuițează steaguri străine. Deși, precum poate ori cine vedé, în metropolele mari, pre lângă steagurile regnico-lari, se acață pe ziduri și steaguri străine, din una ori alta considerație.

Liberalismul, adevărat nu va afla aici nimic de condamnat; însă va afla liberalismul fals, carele cu gura și liberal, cu mâna sgârcit de reaționari.

Cred, că în expunerea aceasta, pre căt să se putut, am atins adevărul. Treaba întrebuițării steagurilor este destul de clară, curată, limpede.

Văd însă, că jurnalistica șovinistă magiară astă, că ar fi un chaos, ce privesc afacerea steagurilor, și cere lumină în aceasta privință. Chiarificarea lucrului o dorim cu toții, numai căt aceasta lumină ce se va face, să nu purceadă din intuneric și din ură de rasă, ci din liberalismul adevărat, carele nu caută înadins a face exclusivism și monopol din țeară și patriotism, din cultură și iubirea de națiune!

V.

Varietăți.

* Maj. Sa monarchul a părăsit capitala Ungariei și însoțit de adjutanții generali: locot. mareșal campestru, bar. Popp, și locot. mareșal campestru cont. Paar a sosit la Viena în 29 I. c. dimineață.

* (Personal.) Comandantul de corp din loc Flmd. baron de Schönfeld, după o absență de mai

multe săptămâni din Sibiu să a reînțors eri din călătoria sa din străinătate.

* (Avis). Intendența corpului 12 de armată din Sibiu scrie concurs cu oferte pentru procurarea de articole de aprovisionare cu: fén, paie de asternut, lemne de foc și mai ales ovăz, începând din 1 Sept 1888 până la finea lui August 1889. Preretratarea se va ține în localul intendenții și anume: la 16 Iuliu 10 oare a. m. pentru stațiunile: Sibiu, Făgăraș, Murăș Oșorhei și Bistrița; la 20 Iuliu pentru Cisnădie și Mediaș.

b) la magazinul mil. c. reg. de provisie din Alba Iulia în 19 Iuliu pentru stațiunile: Cluș, Elisabetopole; apoi la 23 Iuliu pentru stațiunile: Alba-Iulia, Sebeș și Orăștie.

c) La magazinul mil. c. r. de provisie din Brașov în 17 Iuliu pentru stațiunea Brașov; în 25 Iuliu pentru: Codlea, Gimbaș, și Bod; în 27 Iuliu pentru: Sân-Petru, Feldioara, Cristian, Rășnov și Odorheiul săcuesc.

* (Institutul de surdo-muți). Instrucționea în institutul de surdo-muți din Cluș o vor primi elevii gratis în decurs de 6 ani de dile. Definitiv se vor primi elevii — copii și copile — în institut dela 8—14 ani numai după o probă de 6 luni, carea se va începe cu 16 August. Anul ordinariu de scoala se începe în 1 Octobre.

* (Regularea granițelor). Comisiunea romano-ungară și-a terminat lucrările în comitatul Trei-Scaunelor fără nici o greutate. Tinutul Zagon ce regatul român l'a cumpărat dela monarchia noastră s'a predat autorităților române. Protocolul de predare, în care se marchează și hotărările tinutului s'a făcut în două exemplare în limba franceză și e sub semnat din partea României de prefectul Dr. Alecsandru Pocean, ear din partea Ungariei de comitele suprem Iosif Potsa și vice-comitele bar. Gavril Apor.

* (Distinctiune). Ministrul afacerilor externe al României, dl D. Carp a fost primit în audiență de împăratul Germaniei și a avut o întrevedere cu cancelariul de Bismarck. Împăratul Wilhelm II-lea a oferit ministrului român, ordinul „Vulturul roșu“ clasa primă.

* (Ajutoriu). Gimnasiul reformat din Orăștie a primit dela guvern 16,000 fl. ca ajutoriu pentru clădiri.

* (O bună coincidență). Împăratul Germaniei Wilhelm I a fost la moartea sa așa de bătrân că fiul seu, nepotul seu cel mai mare și strănepotul la olaltă. Împăratul Wilhelm a fost la moarte de 91 ani, Fridrich II de 56, actualul împărat Wilhelm II e de 29 și fiul acestuia principale de coroană de 6 ani, așa dară la olaltă 91 ani.

C. r. priv. Riunione Adriatica di Sicurtà in Triest. La 30 I. tr. a finit această Societate adunarea generală și a sărbătorit totodată iubileul de 50 de ani al existenței sale, la care a fost de față afară de numeroase somități și Dirigenții secției ungare al acestui institut a consilierului int. și deputat Domnul baron Friederic Podmaniczky. Locuitorii patriei noastre au documentat totdeauna față cu acest institut un viu interes, deoarece acesta este unul dintre instituțile care a înrădăcinat și cultivat în patria noastră această foarte însemnată și binefăcătoare instituție de asigurări. Riunione Adriatica di Sicurtă operează de cinci decenii în Ungaria, și dela începutul activității sale s'a bucurat totdeauna de simpatia și sprințul din partea marelui public. O urmare naturală a acestei bune voînțe generală a fost continuata înflorire și întărire a acestui institut, astfel, că acum este unul dintre cele mai mari și însemnate institute ale monarhiei austro-ung. și conducerii prezenti ai acestei societăți oferă garanția că și va păstra și mai departe aceeași poziție, care i-a succes a și-o căstigă prin o purtare preventivă, punctuală și consciincioasă. Dirarea de seamă pe anul 1887 estragem următoarele date mai importante: Asigurările pe viață contractate în anul 1887 se urcă la suma de 9.657.496 florini capital și 33.037 fl. rentă. Fondul de asigurare este cu finea anului de 45.555.050 fl. capital și 120.803 fl. rentă și arată o sporire de 3.750.286 fl. capital și 28.717 fl. rentă. Venitul premiilor a fost de 2.082.231 fl. și a întrecut pe acel din anul precedent cu 326.274 fl. Pentru casuri de moarte și viață a ajuns să distribuire 831.815 fl. și afară de aceea s'a rezervat netto 221.206 fl. Reserva premiilor este de 9.043.103 fl. și arată față cu anul trecut o sporire cu 887.887 fl. Intrarea pentru premiele de asigurare contra casurilor elementare se urcă la 8.015.810 fl. pentru contra asigurării și a cheltuit 3.280.539 fl. Pagubile au costat 5.939.822 fl. dintre cari a apartinut 2.324.105 fl. contra asigurărilor. Afără de acestea au trebuit să se reserve pentru daune neresolvate netto 211.296 fl. Reserva premiilor pentru contul propriu este de 1.477.012 fl. pentru asigurări contra incendiului 10.829 fl. pentru asigurări de transport, reserva specială pentru asigurări în contra grindinei în suma de 450.000 fl. a remas neschimbătă. Portofoliu premiilor pe datori s'a urcat la 18.606.845 fl. — Despăgușirile facute către societatea dela existență ei încoace se urcă la suma de 141 milioane floreni. Bilanțul total se încheie cu un profit de 292.391 fl. 08 cr. din cari după scădămentul împărtășirilor după statut și a altor 10.000 fl. cari din incidentul, că a înălțat societatea 50 de ani de existență, să a dedicat cassei de economii și de îngrădire a angajaților, să a hotărât im-

părțirea unei dividende de 52 fl. Societatea posedă cu ultima Decembrie 1887 (afară de capitalul acțiilor de 4 milioane fl. cu solvirea de 1.600.000 fl. în bani) rezerve în sumă de 11½ milioane floreni.

Bibliografie.

În editura librăriei „Frații Saragna“ în Iași a apărut nu de mult: „Introducere în istoria limbii și literaturii române“ de Alecsandru Philipide. Cartea aceasta destul de voluminoasă, (242 pagini) cuprinde istoria limbii române începând cu secolul al XIV-lea până la 1821, datele biografice ale autorilor precum și datele bibliografice asupra cărților tipărite în același timp; este o lucrare, care nu trebuie trecută cu vederea din partea bărbăților nostri de litere. Punctele de mâncare, cari autorul și le stabilesc în introducere și împrejurul cărora se înverătoată lucrarea par a fi deosebite de ale tuturor acelora, cari până acum au făcut încercări în a scrie o istorie adevărată a literaturii române. Considerând, că în ceea-ce privesc istoria literaturii române astăzi abia suntem în fazele începutului, credem că cartea lui Philipide va da ansa la nouă discuții în literatură și la o rezolvare cestuiilor dubioase la noi în literatură.

A apărut în broșură **Legea din 1886 art. XXIX**, despre redactarea coalelor de carte fundală sau „noua carte fundamentală“, tradusă și expălită în limba română după testul original oficial de Pavel Rotariu, avocat în Timișoara, Preșul 30 cr. Editura autorului.

Mulțumita publică.

La binevoitorul și căldurosul apel, adresat P. T. public din partea P. O. domn profesor seminarial Dr. D. P. Barcian, pentru care bunăvoiță i se aduc sincere mulțumite, — spre a mijloci subscrисului acoperirea sumei de 40 fl. v. a. din tacea seminarială, au binevoit a contribui următorii P. T. domni și doamne:

Dr. D. P. Barcian, prof. sem. 2 fl.; Dr. Ioan Crișan, prof. sem 1 fl.; Demetru Comșa, prof. sem. 1 fl.; Ioan Popescu, prof. sem. 1 fl.; Ioan Ghibu, prof. sem. 1 fl.; Ioan Hannia dir. semin. 2 fl.; Dr. Petru Span, profesor 1 fl.; Dr. Ilarion Pușcariu 1 fl.; Nicolae Cristea 1 fl.; Const. Stezariu, 1 fl.; Nicanor Frateșiu 1 fl.; Dr. Remus Roșca 1 fl.; Mateiu Voileanu 1 fl.; Eugen Brote, asesor cons. 1 fl.; Simion Popescu, protopr. 1 fl.; Enea Hodoș, dascăl 1 fl.; Alecs. Lebu, proprietar 1 fl.; M. L. 1 fl.; Albini, învățător 1 fl.; Ioan Popovici 1 fl.; P. S. Albini 1 fl.; L. Stoica, 2 fl.; Iosefină Răcuciu 1 fl.; Ioan Bechtitz 1 fl.; Ioan de Preda 1 fl.; Nicolae Lobonțiu 2 fl.; Nicolau Popa archim și vicarul archiepp. 2 fl.; Dr. Olariu, 1 fl.; Dr. Aurel Brote, 1 fl.; Simo-nescu 1 fl.; Vasiliu Dămian, protopres. și dir. gimn. 1 fl.; Ioan Danciu, protopres. 2 fl.; Dr. Mihu 2 fl.; Simion Dămian 1 fl.; N. Străvociu 1 fl.; Avram Păcurariu 1 fl.; Romul Furdui, protopres. 1 fl.; Samuil Pop 1 fl.; Dimitrie Coltofean, protopres. 1 fl.; Ioan Droc 1 fl.; Galacteon Șagău 2 fl.; Georgiu Șandor 2 fl.; Liviu de Lemény 1 fl.; Dr. Absolon Todea 1 fl.; Ioan Rațiu, protopres. în Hațeg, 1 fl.; Alecsandru Tordăsan, protopres. A-Iulia, 2 fl.; — Preste tot 56 fl. v. a., din care sumă fl. 40 s-au plătit în tacsă, ear din restul de 16 fl. 10 fl., s'au depus la On. direcțione semin. spre conservare pentru anul scol. viitorul 1888/9, pe când cei 6 fl. întrebuițăți spre acoperirea lipselor mai mici.

Pentru căldurosul sprijin, li se aduce tuturor P. T. domni și doamne și pe aceasta cale cea mai ferbinte mulțumită.

Sibiu, 16 Maiu, v. 1888.

Iuliu Pitic,
elev. al institutului „Andrei“ curs. an. II-lea pedagogic

Loterie.

Sâmbătă în 30 Iunie, 1888.

Buda: 88 37 30 70 72

Bursa de Viena și Pesta.

Din 30 Iunie 1888.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	101.75	102.75
Renta ung. de hârtie	89.40	88.60
Renta de aur austriacă	111.95	111.50
Imprumutul druarilor de fer ung.	151.50	151.75
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	96.50	96.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	126.—	126.—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	116—	116.50
Obligații urbariale ung.	105—	105—
Obligații urbariale ung. cu sorti	104.90	101.50
Obligații urbariale tem.-bän.	104.75	104.—
Obligații urbariale tem.-bän. cu sorti	104.75	104.—
Obligații urbariale transilvane	104.50	104.—
Obligații urbariale croato slavonice	104.50	—
Obligații ung. de rescumpărarea decimei de vin	99.50	99.—
Sorți ungurești cu premii	123.25	128.—
Sorți de regulare Tisei	124.50	124.50
Sorți de stat dela 1860	138.50	138.—
Achiziții de baneă austro-ung.	867.—	860.—
Achiziții de baneă de credit ung.	302.50	285.—
Achiziții de credit austr.	398.—	302.90
Serisuri tonciare ale institutului „Albina“	—	101.—
Galbin	5	

Nr. 377.

[1858] 1—1

CONCURS.

Pentru conferirea stipendiilor valente din Fundațiunea lui Gozsdă pe anul scolaric 1888/89 de căte 300 fl., 400 fl. și 500 fl. pentru studiile mai înalte și în casă graduatiune de căte 60 fl., 120 fl. și 180 fl. pentru scoalele medii și inferioare, să fie deschis concurs sub următoarele condiții:

1. Concurenții să documenteze, că sunt fi de cetățeni ungari și să ţin de biserică ortodoxă orientală română și studiază la vre-un institut public din patrie cu succes bun, și că nu sunt în stare a se susține la studii din avere proprie sau a părinților lor.

2. La conferirea stipendiilor vor avea preferință cei mai înaintați în studii și în calculi.

3. Cei care vor să studieze la vre-un institut afară din patrie, au să și motiveze pe deplin această necesitate, ca să li se espereze concesiunea ministerială, fără de care stipendiu în stăriță nu să poată asigna.

4. Petițiunile instruite cu toate documentele necesare sunt să se adresa la cancelaria fundațiunii lui Gozsdă

(Budapesta, király utca Nr. 13) până la 1 August a. c. căl nou.

5. Totdeodată se provoacă foșii stipendisti, ca până la 1 August a. c. să arate rezultatul studiilor din anul scolaric 1887/88, că altcum li se va sista stipendiu avut.

Budapesta, în 1 Iuliu, 1888.

Comitetul.

Nr. 387.

[1855] 2—3

CONCURS.

Devenind vacanță parochia de clasa III a Oresti, protopresbiteratul Lupșei, pentru întregirea aceleia se deschide concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicație în „Tel. Rom.” Emolumentele impreunate cu aceasta parochie sunt:

1. Portiunea canonica de 8 jug. 65% parte aratoriu, parte fenea și parte pășune.

2. Birul preotesc dela 80 familii căte 10 cupe vechi, grâu și căte o șa de lucru de o familie.

3. Casa parochială și cimitirul și

4. Venitele stolari impreunate cu oficiul de paroch, cari toate la olaltă dau un venit anual de 215 fl. 60 cr.

Doritorii de a competa la acest post de paroch să și asternă cererile lor instruite în sensul Stat. org. și a

regulamentului pentru parohii din 1878 în terminul fixat, la acest oficiu protopresbiteral

Ofenbaia, în 24 Maiu, 1888.
Oficiul protopresbiteral gr. or. al Lupșei în conțelegeră cu comitetul parochial concernent.

Ioan Danciu,
protopresbiter.

Nr. 296.

[1850] 2—3

EDICT.

Nicolae Dimitrie Orghidan din Brașov, care de 9 ani a părăsit cu necredință pe legiuța lui soție Paraschiva I. Gămulea tot din Brașov, se citează prin ecea, ca în termin de șase luni dela prima publicare să se prezinte înaintea forului matrimonial subscris, căci la din contră se va practica procesul divorțial și în absență densusului.

Brașov, în 29 Aprile, 1888.
Scaunul protopresbiteral gr. or. al Brașovului I.

Ioan Petric,
protopresb. ca adm.

Nr. 298.

[1849] 2—3

EDICT.

Zoe Michiri din Brașov, care de 8 ani de zile a părăsit cu necredință

legiuțul ei bărbat Petru Michiri tot din Brașov, și pribegiește în lume fără a se ști ubicația ei, se citează, ca în termin de șase luni să se prezinte înaintea subsemnatului for matrimonial, căci în casă contrar, se va decide cauza și în absență ei.

Brașov, în 29 Aprile, 1888.
Scaunul protopresb. gr. or. al Brașovului I.

Ioan Petric,
protopresb. ca adm.

[1853]

Arlejtes.

A nagy-szébeni m. kir. országos tébolyda részére 1888/9 évre szükséges 1222^{2/3} kör méter tűzölésre szolgáló bükkfá szállítására pályázat nyitottak. Felhívattak mindenek, kik vállalkozni öhajtanak, hogy magyar nyelven szerkesztett, 400 frt. bábanapénz és 50-kros békelyeg el ellátott s jól lepekesztett ajánlatakat, melyben határozottan megjelölt a szállításra szánt fa vastagsága s hossza, f. évi julius hónap 26-án d. e. 11 óráig, alolirt helyen nyújtás be; megjegyezvén, hogy jelen hirdetménynek meg nem felelő vagy későn érkezett ajánlatok figyelembe nem vételek.

Pályázók figyelmeztetnek, hogy le tett bábanapénzük csak a Nagyméltóság m. kir. belügyministerium rendelete folytan adatik vissza.

Nagy szeben 1888 évi junius 24-én.
M. kir. orsz. tébolyda igazgatósága.

Se deschide abonament pe anul 1888

la

„Amicul Familiei“ Diariu beletristic și encyclopedic-literar — cu ilustrații. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 de luni în numeri căte de 2—3 coale cu ilustrații frumoase; și publică articluri sociale, poesie, novele, schițe, piese teatrale și a. — Mai departe tractează cestiuni literare și scientifice cu referințe la cehințele vieții practice; apoi petrecă cu atenție viața socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte populații din patria, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesc a face căte o oară plăcută familiei strivite de grigile vietii; și peste tot nisuesc a întinde tuturor individelor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerație pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce poștale.

„Preotul Român“ Diariu bisericesc, scolastic și literar — cu ilustrații. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare căte de 2^{1/2}—3^{1/2} coale; și publică portretele și biografiile arhieocilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrații, — mai departe articluri din sfera tuturor științelor teologice și între acestea multime de predice pre Dumineci, sărbători și diverse ocazii, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și scientifico-literare. — Prețul de prenumerație pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce poștale.

— Colectanții primesc gratis tot al patrulea exemplar. —

— Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere —

 A se adresa la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — Sz.-Ujvár. — Transilvania.

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura propriă:

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl. — căte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de recepte din economie, industrie, comerț și chimie. Prețul 50 cr. Economia pentru scoalele poporale de T. Roșu Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbăti de scoala de V. Gr. Borován, profesor preparandial. Prețul unui exemplar cu portofrancat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia astăzi vre-un op, întotdeauna lipsele scoalelor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea îl și recomandăm. Mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borován. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbei române pentru scoalele poporale în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin Ministerul de culte și instrucție publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioan Butean, profesor gimn. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțiu, profesor. Op. aprobat și din partea ministerului de culte și instrucție publică cu rescriptul de datul 16 Decembrie 1885 Nr. 48518. Partea practică foarte bogată a acestui op — cuprindând compoziții de tot soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se poate întrebuința cu mult folos de către preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu me uită. Colecție de versuri funebrale, urmate de ierășiuni, epitafe și a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în scoala poporala pentru învățători și preparandii. Broș. I. scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesc foarte frumoasă ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritariu sufletesc. Cărțică de rugăciuni și cântări bisericesc — frumoasă ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secsele. Prețul unui exemplar broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secsele Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea sântei Vergure Maria a Născătoarei de Domnul urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui exemplar spădat franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Epistola Domini Iisus Christos. Prețul unui exemplar legat și spădat franco e 15 cr.

[1765] 28—50